

نزيكه‌ي 1 ميليون له خه‌لکي
دانيمارک فشاري خويينيان
له سه‌رۆ يه - ئاييا تو
يه‌كىك له و كەسانه‌يت؟

- ئاگات له سەلامەتى خوت بىت
- ژيانىكى ناسايى و تەندروست پىگە يەكى كارىگەرە بۆ كەمكىدەنەودى مەترىسى گىرانى دەمارەكانى دل بەھۆي دەلەمەبۈونى خوتىن يان خوتىبەريوونى مىشك.
- چاك وايە كە تو ئەم كارانەي خوارەوە بەكەيت:
- خۆراكى سالىم بخۇ - واتە به ئەندازەي پېۋىست مىوه و سەوزى بخۇ
- خوى و چەورىي زۆرمەخۇ
- جىڭەرە مەكىشە
- زياتر لە ئاستى گونجاو ئەلكپۇل مەنۋىشە - هەرەفتە ناپىت پياو
- زياتر لە 14 يەكە و ۋەن زياتر لە 7 يەكە بنۇشىت.
- بەرددوام وۇش بکە - لانىكەم رۇزانە 30 خولەك
- ماودماواه ئەندازەي فشارى خوتىنت بگەر و ئەگەر زۆر لە سەرۋىيە دەرمانى بکە
- ئەندازەي ئاستى كۆلسەرتولى ناو خوتىنت بگەر.

پالپىشىي چالاکىيەكانى Hjernesagen بکە Hjernesagen ئەنجومەنىكى نىشتەمانىيە بۆ كەسانى تۇوشبوو بە گىرانى دەمارى دل يان خوتىبەريوونى مىشك، كەسانى دىكە كە مىشكىيان زيانى بىنیوە، كەسوکارى ئەوان و كەسانى دىكە كە حەز دەكەن پەيوەندى بە ئەم پىكىخراوەدە بکەن:

ئىيەمە تىيدە كۆشىن بۆ:

- پىشىگىركەن لە خوتىبەريوونى مىشك و دەلەمەبۈونى خوتىي مىشك
- دلىبابۇون لەودى كە باشتىرىن جۆرى مومكىن لە درمان و خزمەتى تواناپىدانەوە بۆ كەسانى تۇوشبوو دابىن دەكىرت.
- دلىبابۇون لەودى كە باشتىرىن جۆرى مومكىن لە يارمەتى بۆ كەسانى تۇوشبوو و خىزىانەكانى ئەوان دابىن دەكىرت.

ئىيەمە چوار جۆر ئەندامىتى مان ھەيە: ئەندامى تاڭەكەس، ئەندامى خىزىانى، ئەندامى پالپىشت و ئەندامى كۆمپانىيابى يان پىكىخراوەدە.

ئىيەمە بۆ ئەندامانى خۆمان ئەم شتانەي خوارەوە دابىن دەكەين:

- گۇشارى ئەندامان واتە Hjernesagen
- خولەكانى فيزىكەرەن و خولەكانى كاتى پشۇو
- ھېلى يارمەتى تەلەفۇن لەلايەن دەرۇونناسى دەرمارى كىتىب، راپورت و نامىلەكە
- بەشدارىكەن لە بۇنە ناوجەبىيەكان و گرووبەكانى خۇيارمەتى دەرفەتى پالپىشىكەرنى لە دۆز يان پرسىنلى باش

لەكەس، ئەندامى خىزىانى، ئەندامى پالپىشت و ئەندامى كۆمپانىيابى دېيى.

امانى خۆمان ئەم شتانەي خوارەوە دابىن دەكەين:

ارى ئەندامان واتە Hjernesagen

«كاز، فەتكەنچەلىكلىن دەكتورەپەشەن» تۆ 100 كىزىنى دانيمارک يارمەتى دەدەخشىت بە ئەم پىكىخراوە.

لە پىشەو سپاسىت دەكەين كە يارمەتىمان دەددىت.

* نرخى ئەم كورتەنامە وەككۈو نرخى ئاسايىيە و لەلايەن پىكىخراوى

KURDISK

مېشىكى خوت بپارىزە

- بىزانە فشارى خوتىنت چەندە

فشاری خوین بریته له فشاری ناو شاده ماره کان، بهشیک له قوئناخ کوبونه ودی دل (فشاری سیستولیک). بهشیک له قوئناخ حه سانه وده دل (فشاری دیاستولیک). فشاری خوین به دو زماره دیاری دکرنت، بۇ نموونه 140/90 mmHG (میلیمیتر جیوه). فشاری خوین له مه مو کاتنیک پۆز دا کسان نیبه، بۇ نموونه، لە کاتی فشاری جه سنه بى، هەجاو و هند فشارت زۆر دېبىت بۇي، پیوسىتە هەمیشە لە کاتی نیسراحەت كردن و حه سانه و نەندازە فشاری خوینت بگرىت.

فشاری زۆرى خوین چىيە؟

نەگەر فشاری خوینت تۆ زیاتر له 140/90 mmHG بىت، نەوا فشاری خوینت زۆرە. نەم ناسىتە دیارىکراوه بۇ مه مو کەسانى كەورەسال ماوه ماوه نەندازە لە بەرجاوجىگىنى تەمەن يان ئەودى كە تۆ پىاپۇت يان ئۇن. نەگەر تۆ نەخۇشى شەكىرە يان نەخۇشى كورچىلەت ھەبىت، ناسىتى دیارىکراوه كەمنە - پىشىكى تۆ دەتوانىت لە مبارەدە زانىارت پى بدات.

کەى بۇ كەى دېبىت نەندازە فشاری خوینم بگرم؟

HjorneSagen پىشىيار دەكات كە كەسانى كەورەسال ماوه ماوه نەندازە فشارى خوينيان مىگەن. تۆ دەتوانى لاي پىشىك خوت، لە ناوهندىكى تەندروسىت يان لە مالئۇھە ئەم كاره بىكەيت. ئەودى كە كەى بۇ كەى نەندازە فشارى خوینت بگرىت پىتە سقى بارو دۇخى ئىانى تۈيە. سەبارەت بەم مەسەلە لە كەل پىشىك خوت قىسە بىكە.

نەگەر دەتەۋى لە مائەوە نەندازە فشارى خوینت بگرىت

نەگەر دەتەۋى لە مائەوە نەندازە فشارى خوینت بگرىت، پیوسىتە نامېرىكى جىنمەمانە ئەندازەگىنى فشارى خوینت هەبىت كە باپېنچە كەى بۇ ئەندازە بائىت گونجاو بىت. تۆ دەتوانى لە سەر مائەپىرى www.hjernesagen.dk دەرىبارەي چۈنەتى ئەندازەگىنى فشارى خوینت خوت زانىاري ودرىگرىت. لېزە هەرودە دەتوانى ئامېرىكى جىنمەمانە ئەندازەگىنى فشارى خوین بىكېت.

140/90

له هەر 7 كەس يەكىك تۈوشى گىرانى دەمارى دل (تىرەم بىوسىسى دل) يان خوتىنبەربۇنى مىشىك دەبىت. بە واتايەكى تىرلە هەر 7 مىرۇف يەكىك له ماوهى تەمەن دا يەك جار تۈوشى گىرانى دەمارى دل يان خوتىنبەربۇنى مىشىك دەبىت. زۆرەي كات گىرانى دەمارى دل يان خوتىنبەربۇنى مىشىك قىسە كردىن وزمان، گرفتى بىرۋەھۆش يان شەكەتى دەكات كە پەنگە ھەتا كوتايى تەمەن لانەچىت. نەگەر ھەم مۇ كەسانى تۈوشبۇو بە فشارى زۆرى خوین دەرمان بىكرايەن، لەوانە يە لە نىزىك بە ئىيودى نەم حالتانە پىشىگىرى بىكرايە - لە بەر ئەمە يە كە ئىئىن پىوسىتە تۆ ئاگادارى فشارى خوینت بىت.

كەنگە تۈوشى فشارى زۆرى خوین بىبىت؟

ھەم مۇ كەسىك كەنگە تۈوشى فشارى زۆرى خوین بىبىت. بەلام چەند ھۆكارىك ھەن كە خەتەرى تۈوشبۇون زىاتر دەكەن. بۇ نموونە:

- پىشىنەي تۈوشبۇون بە فشارى زۆرى خوین لەنیو خىزان دا
- پىشىنەي گىرانى دەمارى دل يان مىشىك لە نىنۇ خىزان دا
- دىايىت/شەكرە
- نەخۇشى گورچىلە
- جىڭەرە كېيشان
- قەلھەي
- زۆر خواردنە ودە ئەلكەپول
- زۆر خواردنى خوي لەگەل خۇراك
- زۆر خواردنى رۇن لەنیو خۇراك
- وەرزىشكەرنى كەم

ئەو بىزانە كە ناسايىانە تۆ ناتوانى ھەست بىكەيت كە فشارى خوینت زۆرە. كەوايە، زۆر گىنگە كە پىشىك داوا بىكەيت ئەندازە فشارى خوینت بگرىت.

فشارى خوین بۇ دەورىيکى گىنگى لە سەلامەتى تۆ دا ھەي زۆر گىنگە كە بىزانى فشارى خوینت چەندە، چۈنكە فشارى زۆرى خوین كەنگەتىرىن ھۆكارى مەرسىي بۇ تۈوشبۇون بە دەلەمە بۇنى خوین يان خوتىنبەربۇنى مىشىك - لە راستى دا، ئەگەر فشارى خوینت زۆرە سەرەدە، بىت، مەرسىي تۈوشبۇونت بە ئەم حالتانە چوار ئەندە زۆرە سەرەدە، فشارى زۆرى خوین دەتوانىت بىيىتە ھۆي ئەودى كە كۆلدەمارە كانى تۆ خىرا تەنگ بىنەوە. ئاتىرەسلىرىسىس ھۆكارى سەرەكىي زۆرەي نەخۇشىيە كانى دل و گەرانى خوتىنە - فشارى زۆرى خوین ھەرودە دەتوانىت زيان بىگەيەنەت بە گورچىلە.